

GUVERNUL ROMÂNIEI

Aprob,

Victor-Viorel PONTA
Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Eugen Orlando TEODOROVICI, ministrul fondurilor europene

Rovana PLUMB, ministrul mediului și schimbărilor climatice

Lucia Ana VARGA, ministrul delegat pentru ape, păduri și piscicultură

<p>Tema: <i>Îndeplinirea și asumarea condiționalităților ex-ante în contextul pregătirii și aprobării documentelor de programare a fondurilor europene alocate României în perioada 2014-2020 în domeniul mediului și schimbărilor climatice</i></p>

I. Elemente generale privind condiționalitățile ex-ante

După cum a fost menționat în Nota nr. 5/7474/09.11.2012 discutată în Guvern, pentru a consolida performanțele politicii de coeziune, pentru perioada 2014-2020, Comisia Europeană a propus introducerea unor dispoziții specifice privind condiționalitățile ex-ante aplicabile utilizării fondurilor europene.

Condiționalitatea ex-ante definește un factor critic predefinit, ce reprezintă o premisă necesară și care are o legătură directă și un impact imediat asupra realizării eficiente și eficace a obiectivelor specifice stabilite la nivelul unei priorități de investiții. Conform propunerii de regulament, condiționalitățile ex-ante pot fi îndeplinite cel târziu până la 31 decembrie 2016. Cu toate acestea, acele condiționalități care au legătură directă cu stabilirea priorităților de finanțare de la nivelul documentelor de programare pot fi solicitate a fi îndeplinite înainte de aprobarea programelor operaționale.

Precizăm că, pe lângă condiționalitățile ex-ante care vor fi prevăzute în viitoarele regulamente ce vor guverna politica de coeziune pentru perioada 2014-2020, Comisia Europeană poate propune și alte elemente de condiționalitate, în funcție de situația specifică din fiecare stat membru. Astfel, pe lângă condiționalitățile ex-ante existente în viitoarele regulamente, trebuie avute în vedere și elementele identificate de Comisia Europeană în *Documentul de poziție privind elaborarea Acordului de Parteneriat și a programelor operaționale în România, pentru perioada 2014–2020.*

Ținând seama de cele menționate anterior și în contextul necesității accelerării procesului de pregătire internă pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020, precum și pentru a răspunde exigențelor de natură strategică ale viitoarelor finanțări europene, au fost elaborate planuri de acțiune pentru fiecare condiționalitate ex-ante în parte, calendarul propus fiind corelat cu termenele prevăzute pentru elaborarea documentelor de programare.

Monitorizarea îndeplinirii condiționalităților ex-ante se va face în cadrul unui Grup Interministerial constituit în acest sens, din care vor face parte secretarii de stat de la nivelul ministerelor de linie desemnați ca fiind responsabili de îndeplinirea acestor condiționalități. Monitorizarea se va face în cadrul unor reuniuni săptămânale, Grupul Interministerial fiind coordonat de ministrul fondurilor europene.

II. Condiționalități ex-ante aflate în responsabilitatea Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice (MMSC)

În conformitate cu proiectele de regulamente, în responsabilitatea exclusivă a MMSC se află îndeplinirea condiționalităților privind:

- Existența la nivel național a unor evaluări ale riscurilor pentru gestionarea dezastrelor, care iau în considerare adaptarea la schimbările climatice – componenta de schimbări climatice;
- Existența unei:
 - a) politici tarifare privind apa care prevede stimulente corespunzătoare utilizatorilor pentru utilizarea eficientă a resurselor de apă;
 - b) contribuții adecvate a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei;
- Promovarea investițiilor durabile din punct de vedere economic și a mediului în sectorul deșeuri, în particular prin dezvoltarea planurilor de management a deșeurilor în acord cu Directiva 2008/98/CE privind deșeurile;
- Existența aranjamentelor pentru aplicarea efectivă a legislației de mediu a UE referitoare la evaluarea strategică de mediu (SEA) și la evaluarea impactului asupra mediului (EIA).

Totodată, în Regulamentul privind Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și preluat în Documentul de Poziție Comisia Europeană menționează ca și condiționalitate specifică României ***consolidarea și extinderea capacității de consultanță privind inovarea și managementul durabil în silvicultură.***

De asemenea, MMSC are atribuții și în ceea ce privește realizarea condiționalităților specifice obiectivelor tematice prevenirea și gestionarea riscurilor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele.

Prin urmare, MMSC se va implica în elaborarea documentelor strategice și a legislației specifice acestor domenii, aflate în responsabilitatea altor ministere de linie, astfel încât eventualele elemente specifice mediului și schimbărilor climatice să fie luate în considerație.

La elaborarea documentelor strategice vor fi avute în vedere următoarele elemente (acolo unde este cazul):

- ✓ Stabilirea unor obiective strategice globale care să reflecte viziunea națională în domeniu și a unor obiective specifice clare care să fie în concordanță cu obiectivele tematice și cu prioritățile de investiții prevăzute în regulamente europene 2014-2020;

- ✓ Reflectarea la nivel regional a intervențiilor, inclusiv corelarea cu Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020, mai ales în acele domenii în care potențialii beneficiari sunt autoritățile publice locale;
- ✓ Stabilirea estimativă a necesarului de finanțare din toate sursele (bugete naționale, fonduri externe rambursabile și nerambursabile) pentru atingerea obiectivelor strategice, respectiv pentru realizarea intervențiilor stabilite prin strategie;
- ✓ Identificarea și prezentarea, după caz, a proiectelor cu importanță strategică, finanțabile din toate sursele;
- ✓ Stabilirea unor mecanisme funcționale de monitorizare și implementare a strategiei, inclusiv a unor indicatori, pentru a evalua ulterior aplicarea și impactul investițiilor realizate, precum și pentru a susține funcționarea viitoarelor programe operaționale;
- ✓ Realizarea, după caz, în funcție de tipul de investiții promovate, a procedurii SEA, în conformitate cu prevederile Directivei privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (SEA) (este necesară demararea procedurii SEA în momentul în care există elaborată prima versiune a documentului, primul pas fiind notificarea în acest sens a Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice).

Concluzii

În vederea îndeplinirii condiționalităților ex-ante, atât din perspectiva elaborării strategiilor sectoriale, cât și a altor tipuri de măsuri, este necesară:

- 1) Aprobarea planurilor de acțiune pentru implementarea condiționalităților ex-ante care intră în responsabilitatea directă a MMSC, prezentate în anexă;**
- 2) Analiza modalității și propuneri de soluții concrete de către MMSC pentru îndeplinirea condiționalităților privind silvicultură;**
- 3) Asigurarea de către MMSC a sprijinului necesar celorlalte instituții pentru condiționalitățile privind evaluarea riscului (inundații și secetă hidrologică).**

Anexe

Anexa 1. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 5.1 referitoare la sectorul schimbări climatice;

Anexa 2. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 6.1 referitoare la sectorul apă;

Anexa 3. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 6.2 referitoare la sectorul deșeuri;

Anexa 4. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante cu caracter orizontal referitoare la aplicarea efectivă a legislației de mediu a UE referitoare la EIA și SEA.